

Russland. De russiske armeer i Kaukasus rykket i dag hurtig framover, etterat de hadde inntatt byene Georgievsk, Piatigorsk og Mineralnye Vody og 6 andre steder. En av de russiske linene er allerede ført 20 km lenger framover. På en bred front har de nå rykket fram 160 fra Midtkaukasus siden de begynte offensiven for 9 dager siden. Hele det fremspringet som tyskerne hadde i fjellterrenget nesten så langt som til Georgia, er blitt helt utslettet. Reuters korrespondent melder at slagne tyske tropper flykter i sult og panikk. Likene ligger i hauger og fyller gatene i de forlatte kaukasiske badesteder. Russerne har tatt store mengder av bytte. Tyskerne trekker seg tilbake nordover hvor de trues av de russiske styrker som rykker sørover over Kalmyksteppene, hvor russerne har hatt ny framgang. De gikk i går over elven Manytsj og erobret byen Pietrovsky. De har i dag inntatt 5 steder til i dette område. I framstøtet langs jernbanen fra Stalingrad til Svartehavet har de erobret Kuberkle, og har nådd fram til et sted omkring 60 km fra Salsk. Også ved nedre Don fortsetter den russiske framrykking, etter å ha knust et kraftig tysk motangrep hvor tyskerne hadde satt inn 100 ta. Det er det andre store nederlag i dette området i løpet av de siste par dager. Tyskerne trekker seg tilbake i nord langs Nedre Don. Russerne har inntatt en tysk pinnsvinstilling og omringet byen Konstantinovka og har nå nådd fram til det sted hvor Don og Donets løper sammen, ca. 75 km fra Rostov. Ved Stalingrad blir den 6. tyske armé stadig mindre og mindre, og korrespondent skriver at "fienden smelter bort likesom snø". På midtfronten gjør tyskerne desperate forsøk på å gjenerobre Velikie Luki. Til tross for de svære tap kaster de inn store styrker infanteri og tanks, men hittil er alle angrep blitt slått tilbake.

Flyangrep. Britiske bombefly angrep i natt på ny mål i Ruhr. 1 fly vendte ikke tilbake. Det er det 6. angrep mot Ruhrområdet på 8 dager, og i dag fyller Goering 50 år, som som 5 aug. i en tale i Essen erklærte: Framfor alt har jeg sørget for at Ruhr vil bli beskyttet! Ruhr skal ikke bli truffet av en eneste fiendtlig bombe!! Allierte bombefly angrep Napoli i dag ly i går. Et Messerschmidt 109 ble skutt ned.

Østeuropa. Det meldes om økede uroligheter i de land som ligger bak østfronten, nemlig Bulgaria, Romania, Ungarn og Polen. I Bulgaria har all telefon- og telegraafforbindelse med utlandet vært stengt i 8 dager. Det meldes om mange nye arrestasjoner i Romania, 664 ungarer er stilt for retten, anklaget for planer om å styrte regjeringen. I Polen er 200 mennesker arrestert, anklaget for angrep på tyske soldater. Pravda melder at det over hele Polen er dannet hemmelige organisasjoner. Overalt opererer friskarere, og det meldes at de på flere steder har tatt igjen det korn som tyskerne i høst tok fra bøndene.

Tyskland. Generalloytnant Ditmar har i en kringkastingstale innrømmet at tyskerne er på tilbaketog på Østfronten. Det er første gang at tyskerne berører mannskapsproblemet. Ditmar forberedte nye utskrivninger, og sa at antallet av sivile tyskere i de okkuperte land vil bli kraftig nedskåret. Han uttalte at tyskerne i øst kjemper mot en uhyre tallmessig overlegen fiende. Giraud har som kjent uttalt at den tyske hær lider under mangel på folk, og at det kommer til å telle i det lange løp. Man fortalte at tyske offiserer allerede i fjor var redd for at noe slikt skulle skje. - I Zürich er alle askebegre og beslag av metall fjernet fra alle tog. En minner om at lignende forholdsregler ble tatt i 1918.

Nordafrika. Det meldes om stor luftvirksomhet over Nordafrika. 5 fiendtlige fly ble skutt ned. Mellom Tripolis og Misurata er Rommels kolonner blitt angrepet av allierte fly. 3 fly vendte ikke tilbake. Som tidligere meddelt har amerikanske bombefly angrepet jernbaner og forsyningslagre i Gabes. I det sydlige Tunisia har det funnet sted heftige sammenstøt. Sydvest for Ponduk er fienden slått tilbake. Flystyrker fra Malta og Libya har angrepet fiendtlige mål. Tyskerne har nå foretatt en omgruppering av sine landingsteder fra Bizerte til Gabes og Sfax. Die Luftwaffe har mistet dobbelt så mange fly som de allierte. De lider også ved mangel på flyplasser. Det meldes at general Lecleres tropper nå har gått 2000 km gjennom ørkenen. De står nå ca. 800 km fra Tripolis. Andre styrker rykker sydvest og inn i Libya og nærmer seg Lecleres tropper i Tsadområdet. Det kjempende Frankrike har fått sjøsatt en ny destroyer som har fått navnet La Combattante.

Det fjerne Østen. Fra India meldes om omfattende flyangrep mot japanske mål i Burma. Midtpartiet av den viktige vei- og jernbanebru over Irrawaddi ved Mandalay er blitt ødelagt. All trafikk mellom det nordlige og sydlige Burma gikk over denne bru. Et japansk krigsskip er blitt torpedert og sannsynligvis senket.

Kina. De forente Stater og Storbritannia har i dag undertegnet en erklæring hvori de oppgir sine særrettigheter i Kina. Erklæringen er en stadsfestelse av Kinas fulle selvstendighet etter krigen. Den har satt punktum for et kapittel av Kinas historie og innleder en ny tid hvor Kina vil inn ta sin plass som en stor makt med egne rettigheter og gjøre sitt til å opprette en ny ordening i Asia. - Nya dagligt Allehanda framhever at hovedtemaet i Roosevelts tale var "å slå til og slå hardt." Det er ikke tomt skryt når Roosevelt lover at de allierte vil holde dette slagordet.

Göteborgs Handels- og Sjöfartstidning skriver:

Det norske folket halvulter. Det er knapt med alle slags levnedsmidler. Mange varer finnes overhode ikke. Selv på dem som er å få er tilgangen særdeles liten. Havregryn har f. eks. ikke vært til salgs i Oslo på et år. Smør og margarin har det vært så lite av at en hel del har sine kuponger for disse varene i behold, fordi de ikke har kunnet få noe på dem. Salt sild er nå en saga blott i Oslo, Klippfisk og fiskemel finnes ennå i mindre partier hos detaljistene, men er helt utsolgt hos grossistene. Poteter, som lenge har manglet, er atter kommet i handlen. Imidlertid vil tilgangen komme til å avta igjen i vinterens løp.

Riksmarskalk Göring ga for noen tid siden det tyske folk en forsikring om at selv om andre folk i Europa skulle komme til å sulte, så ville det tyske folk bli forskånet for det. Det norske folk hører til den som tyskerne henter sine levnedsmidler fra. Norge må ikke bare underholde de tyske troppene i landet. Levnedsmidler, især fisk, tas fra landets innbyggere og sendes til Tyskland.

Mot denne bakgrunn må man se den avtale om varebytte mellom Sverige og Norge, som den svenske regjering har sluttet med de tyske overfallsmenn i Norge.

Etter denne avtale skal Norge importere matvarer fra Sverige for 2.650.000 kroner, lægemidler for 750.000 kroner og råstoffer til jordbruket for 190.000 kroner. Industrivarer skal innføres for 40.000.000 kroner.

Sverige skal innføre matvarer fra Norge for 4.300.000 kroner, råvarer til jordbruket for 15.650.000 kroner og råmaterialer til industrien for 20.000.000 kroner.

Her faller det straks i øynene at Sverige innfører levnedsmidler fra Norge for nesten to millioner kroner mere enn det eksporterer dit.

De matvarer vi eksporterer, er for 600.000 kr. hestekjøtt (300 tonn), for 60.000 kr. kr. reinsdyrkjøtt (40 tonn), for 1.050.000 erter (1.000 tonn), for 900.000 kr. sirup (1.200 tonn).

Av levnedsmidler innfører vi fra Norge for 700.000 kr. fersk fisk, for 1.000.000 kr. salt fisk, for 300.000 kr. salt sild, annen sild for 450.000 kr., saltet torskerogn for 450.000 kr., fiskermetikk for 50.000 kr., tørrfisk for 400.000 kroner.

Så skal Norge betale Sverige 8.000.000 for utviste tjenester, og Sverige Norge 500.000 kr. for det samme. Hva dr dette for noen tjenester? Er det feil gjettet at de "tjenester" Norge skal betale for, er de såkalte "permittenttog"? Er gjettningen riktig, behøver man ikke å knytte noen refleksjoner til det.

Det har åpenbart vært påkrevet for den svenske utenriksledelse å prøve å fremstille denne avtale i så uskyldige farger som mulig. Gjennom sine språkrør har den erklært at de norske matvareleveranser skal avregnes på den tyske fiskelkvote, d.v.s. på all den fisk som tyskerne tar fra nordmennene. De ovennå vi leverer, skal være beregnet til å skaffe de norske fiskere gengassbrensel.

Hvem bestemmer hvor stor del av de norske fiskefangster som går til tyskerne og hvor mye nordmennene selv får beholde? Hvem avgjør hvor det gengassbrensel går, som fremstilles i våre ovner? Det er ikke nordmennene. Den svenske regjering har intet å bemerke i den forbindelse. Den kan ikke utøve noen kontroll. Stillet overfor den svenske utenriksledelses blåøyede godtroenhet, skulle man gjerne ^{ønske} den fordelens av salig Rellings forbønner, om man ikke så for seg hans ironiske smil.

På Tysklands våpenbror Finland offerer vi millioner og atter millioner. Vi betaler Danmark for de livsmidler som det eksporterer til Finland. Når det gjelder Norge, innfører vi derfra for mer enn fire millioner kroner levnedsmidler. Dette forsvares med at ellers eter tyskerne opp det også. Vi tar maten fra våre sultende norske brødre, under påskudd av at ellers benektiger overfallsmannen seg det også. Er det grunner som anstendigvis kan anføres? Og denne avtale treffer den svenske regjering mens møter holdes rundt om i landet for å gi uttrykk for vår sympati med det hjemsoekte, plagede, men ukuelige norske folk. Kan virkelig noen svensk mann eller kvinne spise den fisk som vi har tatt fra nordmennene? Kan noen svenske ha befatning med den? Hvis vi gjør det, bør vi i det minste innstille disse møtene som arrangeres for å uttrykke vår solidaritet med det norske folk. Vår regjering må gjerne skilte med sin blåøyede godtroenhet, det svenske folk er for renslige til å spille med.

Hva skal en si om den tirado, som Dagens Nyheter slutter sitt inspirerte advokatur for denne avtale mellom de tyske overfallsmenn og den svenske regjering med: "Det er imidlertid et ønskemål som næres av en meget sterk opinion her i landet å ved hjelp av særskilte hjelpeaksjoner tilføre den nødlidende befolkning i Norge nødvendige levnedsmidler. Dette spørsmål - det viktigste av alle - er dessverre fremdeles uløst. Dette kommer som prikken over i-et etter forsikringen om at "den påståtte misstemning" som især tilleggsavtalen om fisk for 1 millioner kroner for de nevnte ovenne har fremkalt, "ikke gir anledning til noen svenske selvbeholdelser".

Vi jukes over nordmennenes nød. Vi vil "tilføre dem" levnedsmidler. Vi finner det sam-

tids i sin orden at vi tar maten fra dem. "Vi" er i dette tilfelle ikke det svenske folk. Det er regjeringen og dens presse-

drabanter.